

Dr. Belyó Pál:

Változó súlypontok a konvergencia folyamatban

A hazai gazdaság fejlődésének 2006 első félévi dinamikája az év egészében fennmarad. Az Új egyensúly program, valamint a Konvergencia Program egyensúlyjavító intézkedései, a vállalati többletterhek, valamint a mérséklődő lakossági jövedelmek hatására **2007-ben a fejlődés üteme 1,5 százalékponttal mérséklődik.**

2006 első félévében a gazdasági folyamatok nem tértek el számottevően a múlt évi tendenciáktól, a bruttó hazai termék 4,2 százalékkal nőtt. A második negyedévben a GDP volumene 4,1 százalékkal bővült az egy évvel korábbihoz képest, és egy százalékkal az előző negyedévhez viszonyítva. A kedvező eredményeket keresleti oldalról az export erőteljes bővülése biztosította. A beruházások az első negyedévi dinamikus növekedést követően a második negyedévben visszaestek. A lakossági fogyasztás bővülése elmaradt a GDP növekedési ütemétől. Az infláció az első félévben alacsony volt, a pénzromlás mértéke az időszak végén erősödött. **Az államháztartási és a folyó fizetési mérleg helyzete továbbra is kedvezőtlen, az egyensúlyjavító intézkedések hatására idén várhatóan nem következik be további romlás.**

Az államháztartás pénzforgalmi adatok alapján számított hiánya 2006 első hat hónapjában – önkormányzatok nélkül – 1 285 milliárd forint volt, ez a várható éves GDP 5,5 százalékanak felel meg. Az adóbevételek többsége teljesült, elmaradás az SzJA befizetéseknél mutatkozott. Kiadási oldalon a költségvetési szervek és a fejezeti kiadások a tavalyi 52,5 százalékhöz képest idén 63,3 százalékra teljesültek, ami részben a jelentős alultervezés, részben az egyszeri kiadási tételek miatt következett be. Az államháztartás júliusi bevételei a félévinél valamivel kedvezőbben alakultak, a hét havi hiány 33 milliárd forinttal csökkent a félévihez viszonyítva.

A fiskális politika a második negyedévben lényegesen változott. A június elején bemutatott Új egyensúly program a hiány gyors csökkentését célozza, míg a Konvergencia Program a strukturális feladatok megoldására tesz kísérletet. A szorító körülmények (túlzott deficit eljárás, magas nettó külföldi adósság) miatt az egyensúly javítása halaszthatatlan.

Államháztartási szempontból az elmúlt időszak legfontosabb eredménye, hogy a hiányszámokat ismét átlátható módon kommunikálja a kormányzat. A korábban vállalt konvergencia-pálya kiigazításra szorul, a 2006. évi államháztartási hiány meghaladja a GDP 10 százalékát. **A bejelentett intézkedések költségvetési hatása eredményesnek tűnik, a hiány a GDP 2,4 százalékaival mérséklődhet 2007-ben.** Kockázatot jelent, hogy a növekvő adó- és járulékterhek nyomán az adóbevételek mégsem nőnek az elvárt mértékben, az adóellenőrzést végző apparátusok erősítése ellensúlyozhatja az adóelkerülést. **Középtávon az államháztartási hiány fokozatos csökkenése valószínűsíthető.**

A monetáris politika feltételrendszere az első félévhez képest változik. 2006 első felében tartós deflációval és hektikus forintpiaccal kellett szembenézni, a következő időszakban az erősödő inflációs nyomás és a lassan stabilizálódó devizapiac lesz a meghatározó.

2007 közepéig nem számíthatunk monetáris lazításra, rövid távon a jegybanki alapkamat további emelése valószínűsíthető.

Az infláció elsősorban a hatósági áremelések nyomán emelkedik. 2007-ben folytatódik a drágulás, a deflációs trend megtörik. Az inflációs nyomást felerősíti a forint elmúlt időszakos gyengülése, valamint a verseny lanygulása. **Az idei 3,8 százalékos éves inflációt jövőre 6,3 százalékos követi.** Hosszabb távú kitekintésünk szerint az infláció 2008-ban három százalék körüli lesz.

A bruttó átlagkeresetek 7,2 százalékkal emelkedtek 2006 első felében, a versenyszférában 7,8 százalékos, a költségvetés intézményekben 6,5 százalékos keresetnövekedést mértek. Az év eleji adó- és járulékcsoökkentéseknek köszönhetően a nettó keresetek a bruttónál gyorsabban, 8,1 százalékkal nőttek, **a reálkeresetek 5,4 százalékkal emelkedtek.** **A lakossági fogyasztás bővülése jelentősen elmaradt a reálkeresetek növekedésétől. 2006 egészében a reálkeresetek növekedése 2,5 százalék körüli lesz.**

2006-2007-re mérsékelt ütemű, exportvezérelt gazdasági növekedést várunk. Az egyensúlyi mutatók közül az államháztartás hiánya jövőre érezhetően csökken, a folyó fizetési mérleg hiánya is alacsonyabb lesz a bázisidőszakinál. Az **államháztartás** pénzforgalmi hiánya 2006-ban 2000 milliárd forint körüli lesz, ami a GDP 8,5 százaléka. 2007-re a hiánymutató több mint 2 százalékpontos javulására számítunk. Becslésünk szerint a **folyó fizetési mérleg** deficitje 2006-ban eléri a 6,6 milliárd eurót, azaz a GDP 7,4 százalékát. A dinamikus exportnövekedés és a kedvező idegenforgalmi egyenleg hatására a hiány a GDP 6,8 százalékára mérséklődik, összege megközelíti a 6,5 milliárd eurót.

Modellszámításaink szerint **2006-ban a bruttó hazai termék a tavalyihoz képest némileg alacsonyabb ütemben, várhatóan 3,9 százalékkal növekszik.** A megszorító intézkedések hatására a növekedés üteme jövőre mérséklődik, **a GDP dinamikája 2,3 százalék körüli lesz.** A jövedelmek nem módosulnak számottevően, **idén a lakosság fogyasztása 2,1 százalékkal növekedhet.** **A lakosság fogyasztása azonban 2007-ben csökken, mértéke 0,2 százalék körüli lesz.**

2006 első felében a magyar kivitel volumene 15,6 százalékkal, a behozatalé 12,0 százalékkal nőtt, a forgalombővülés gyorsabb ütemű volt a tavalyinál. Az export magasabb ütemben nő, mint az import. A tartósan magas energiaárak következtében állandósult a cserearány-romlás. **A forgalom élénkülése mellett kissé javult az áruforgalom egyenlege,** az előző év azonos időszakában 1,13 milliárd eurós passzívum idén 1,09 milliárd eurót tett ki.

Az alapvető külkereskedelmi tendenciák a következő másfél évben várhatóan nem változnak. **Az export és import növekedési üteme között az export javára fennálló különbség mérséklődik.** A nemzetközi és a hazai termelési és áruforgalmi folyamatok alapján úgy látjuk, hogy 2006-2007-ben a kivitel és a behozatal is 8-12 százalék körüli mértékben bővül. Az importtermékek kereslete mérséklődik, a behozatal alacsonyabb növekedési üteme fennmarad.

Az egyensúlyi célok teljesítéséhez a világgazdasági feltételek kedvezőek. A legfrissebb adatok szerint a világgazdaság és Európa gazdasága 2006-ban az év elején vártnál erőteljesebben fejlődik. Az eurózóna gazdaságának intenzív bővülése a magyar külforgalom élénk

fejlődésére ad lehetőséget. A változóban lévő nemzetközi gazdasági feltételrendszert az energiahordozók magas árszintje, erősödő inflációs nyomás és kamatemelési hullám jellemzi.

A világgazdaság négy éve tartó dinamikus növekedése 2006 közepén érte el csúcspontját, az amerikai gazdaság lassulásával párhuzamosan konjunktúra-ciklusa leszálló ágába lépett. A növekedés dinamizmusa ezzel együtt nem mérséklődik számottevően a következő másfél évben, a prognózisok 2006-2007-re 5 százalékos körüli növekedéssel számolnak. A világkereskedelem erőteljesen bővül, 2006-ban 8,9 százalékkal, 2007-ben 7,6 százalékkal haladhatja meg a globális forgalom az előző év teljesítményét.

Tavaly december óta gyengül a dollár, árfolyama az euróhoz képest 2006 januárja és augusztusa között mintegy 7 százalékkal csökkent. Az erősödő euró a vártnál kedvezőtlenebb amerikai makrogazdasági eredmények következménye. Az élénkebb európai növekedés és az amerikai recesszió árnyékában vélhetően félbeszakad a Fed kamatemelési sorozata, ami az euró további erősödését támogatja. A korábbinál gyengébb és hullámzó árfolyamú dollár javítja az Egyesült Államok versenyképességét. Növekszik viszont annak kockázata, hogy az ország megbomlott külső és belső egyensúlya egy sokszerű hatásra egyenlítődik ki. A magas olajárszint mellett egy hirtelen korrekció a világgazdasági növekedés jelentős kockázata.

2006 első felében a nemzetközi gazdaság hajtóerejének számító országok növekedése valamivel felülmúlta a várakozásokat. 2006 második negyedévének teljesítménye az Egyesült Államokban 3,6 százalékkal, az EU-25 tagállamokban 2,8 százalékkal, az eurózónában 2,6 százalékkal haladta meg az előző évet. A japán bruttó hazai termék a második évnegyedben 2,2 százalékkal bővült. Az Európai Unióhoz újonnan csatlakozott országok dinamikus fejlődése folytatódik, a balti államok gazdasága 8-12, a visegrádiaké 4-7 százalékkal nőtt az év első felében. A fejlődő ázsiai országok gazdasági növekedése töretlen, Kína kibocsátása 10 százalékkal, Indiáé 8 százalékos körüli ütemben bővült.

A nemzetközi konjunktúra-felmérések eredményei a gazdaság enyhén csökkenő dinamikáját tükrözik. A müncheni Ifo Gazdaságkutató Intézet német üzleti bizalmi indexe 2006 első nyolc hónapjában 100 felett állt, és bár trendje csökkenő, az átlag feletti értékek a vállalati szektor optimizmusát jelzik. Az OECD enyhén lassuló növekedést jelez. Az erős fundamentumoknak köszönhetően az ütem-csökkenés a következő másfél évben mérsékelt lesz. Az amerikai gazdaság az európaiktól és Japánétól eltérő üzleti ciklusban fejlődik. Az amerikai fejlődés lassulásával az import is mérséklődik, ez magával húzza az európai országok gazdaságát, és Japán növekedési lehetőségeit is behatárolja.

A világgazdaság egyenetlen fejlődése **a tőzsdéi folyamatok, befektetések** ingadozásában is tükröződik. A Fed sorozatos kamatemelése május közepén irányváltásra készítette a nagy befektetői alapokat. Ekkor kezdődött a portfólió-tőke kivonása a fejlődő országokból, ez nemcsak a részvény-, hanem a kötvény-piacokat is érintette.

A változó tőkeáramlási folyamatok a BUX-index **mozgását is befolyásolták**, év elejei 21 013 pontos értéke májusban történelmi csúcstól döntött 25 416 ponttal. A BUX-index azóta visszaesett, majd az utóbbi hónapokban növekvő trendet mutat. **A magyar tőzsdén idén nem várunk jelentős növekedést, az index 21 000 pont körüli lesz.**

Az értékpapír-befektetések teljes állományának piaci értéke a 2006 első negyedévi 19 673 milliárd forintról 19 038 milliárd forintra csökkent a második negyedév végére, amely 3,2 százalékos visszaesést jelent. Az egyik értékpapírfajtából a másikba való átcsoportosítás csak a belföldi befektetőkre volt jellemző, **a külföldiek jelentős tőkét vontak ki a magyar piacról, azt feltehetően az USA kötvénypiacán fektették be.** A második negyedévben érvényes 4,75, majd 5 százalékos amerikai alapkamatot vonzóbbnak érezték a befektetők a fejlődő piacokon elérhető, kevéssel nagyobb nyereségnél.

A maastrichti kritériumok teljesítésének tapasztalatai

A maastrichti kritériumokhoz történő egyidejű alkalmazkodás nem volt könnyű feladat az Európai Monetáris Unióba (EMU) tartozó 12 ország többségének. Ezek között mindössze négy olyan volt - Finnország, Franciaország, Írország és Luxemburg - amelyek a kritériumok alapértelmezése szerint, már a csatlakozási feltételek kidolgozásának évében már „EMU érettnek” számítottak. A többi tagország gazdasága vagy csak később, az euró bevezetésének időpontjára felelt meg ezeknek a követelményeknek, vagy csak a másodlagos kritériumok alapján, gyors antiinflációs és stabilizációs intézkedések eredményeként léphetett be az euró övezetbe. Utóbb **még annak is tanúi lehettünk, hogy ezek az erőfeszítések nem minden esetben voltak tartós hatásúak.**

A tíz új tagállam közül csak Szlovénia tudta teljesíteni mind a négy előírást. Ennek megfelelően déli szomszédunk 2007. január 1.-ével már tagja lehet az euró övezetnek. A többi tagállam közül **Csehország, Lengyelország és Litvánia** is közel került ehhez az állapothoz, azonban különféle gazdaságpolitikai hibák miatt nem tudta ezt a küszöböt átlépni. Csehországnál és Litvániánál például a fogyasztói árak növekvő tendenciáját kellene megfordítani ahhoz, hogy bevezethessék az eurót, Lengyelországnál pedig a kamatszint hektikus változását szükséges stabilizálni. **Észtországban, Lettországon és Szlovákiában** a „túlfűtött gazdasági növekedés” miatt felpörgött infláció nehezíti meg ezt a folyamatot. **Ciprus és Málta** csatlakozását, pedig a ma még viszonylag magas államadósság gátolja. **Sajnálatosan Magyarország EMU tagsága került időben a legtávolabbra.** A múlt évig ugyan még csak három kritérium (az árstabilitás, a kamatszint és az államháztartási deficitcél) teljesítése okozott gondot, de a legújabb konvergencia programban prognosztizált adatok szerint az államadósság majd 10 százalékponttal magasabb szintje is akadályozza a belépésünket.

Ez vezetett olyan egyedi helyzetekhez, hogy több tagország egyszeri erőfeszítései nem voltak képesek elegendőek a referenciaértéken belüli pozícióik fenntartására. Emiatt a felvételüket követő egyes években néhány mutatójuk a referenciaértéken kívülre került. Különösen gyakran fordult elő ilyen fejlemény az államadósság és a költségvetési deficit mutatók előírt szintjének megőrzése esetében.

Magyarország – miként arról a legújabb konvergencia program alapján is meggyőződhattünk – most olyan, szinte egyedülállóan nehéz helyzetben van, hogy egyidejűleg kell mind a négy feltételnél érezhető javulást „felmutatnia”. Érdemes összehasonlítani a velünk együtt uniós taggá vált országok, továbbá a régiek közül azoknak az eredményeit, amelyeknél az előírások elérése és megtartása a legnagyobb nehézséget jelentette. Ezen tagországok eredményei és kudarcai lehetnek számunkra a leginkább hasznosíthatóak.

**A maastrichti konvergencia kritériumhoz való alkalmazkodás eredményei
néhány új tagországnál**

Ország	Év	HICP infláció ¹	Hosszú távú kamatláb ²	Államháztartási többlet (+) hiány (-) ³	Államháztartás bruttó adóssága ³
Referenciaérték	2005	2,5	5,9	-3,0	60,0
Csehország	2002	1,4	4,9	-6,8	28,8
	2003	-0,1	4,1	-6,6	30,0
	2004	2,6	4,7	-2,9	30,6
	2005	1,6	3,6	-2,6	30,5
Litvánia	2002	0,3	6,1	-1,4	22,3
	2003	-1,1	5,3	-1,2	21,2
	2004	1,2	4,7	-1,5	19,5
	2005	2,7	3,73	-0,5	18,7
Magyarország	2002	5,2	7,1	-8,4	55,0
	2003	4,7	6,8	-6,4	56,7
	2004	6,8	8,1	-5,4	57,1
	2005	3,5	6,6	-6,1	58,4
Szlovénia	2002	7,5	na.	-2,7	29,7
	2003	5,7	6,4	-2,8	29,1
	2004	3,7	5,2	-2,3	29,5
	2005	2,5	3,81	-1,8	29,1
EU-25	2002	2,1	na.	-2,3	60,5
	2003	1,9	4,3	-3,0	62,0
	2004	2,1	4,4	-2,6	62,4
	2005	2,2	3,7	-2,3	63,4

Forrás: EKB, Eurostat

Megjegyzés: A 2005. évi referenciaértékeknek meg nem felelő mutató értékekre sötét árnyékolással hívjuk fel a figyelmet.

¹Átlagos éves változás az előző év százalékában

²Átlagos éves kamatláb százalék

³A GDP-hez viszonyított százalékos arány

³A GDP-hez viszonyított százalékos arány

Szlovénia a 10 új tagország közül elsőként nyer bebocsátást az euró övezetbe. Az eredményei önmagukért beszélnek és egy szolid, következetes, a legfőbb makoökonómiai fejlődési-egyensúlyi szabályokat (például a jövedelemtermelés és elosztás arányait) következetesen betartó gazdaságpolitika mintáját jelenti.

Litvániát néhány hónapja sokan még az EMU-ba „befutó országok” közé sorolták. Az, hogy egy hajszállal, de lemaradt erről a lehetőségről, az a gyorsan növekvő, túlfűtött gazdaságok egyik tipikus egyensúlyi veszélyére, az inflációs hajlam növekedésére hívja fel a figyelmet. A Litvániáról hozott döntés azt is demonstrálja, hogy az európai integráció áramába való mielőbbi bekapcsolódáshoz nem odázható el túlságosan hosszú ideig az ár és a termékadó rendszerek EU konformá tétele. Egyes részletes, itt nem dokumentált adatok alapján az is érzékelhető, hogy a kiugróan magas növekedési ütemek hosszú távon, egy erősen integrálódó gazdaságban már csak nehezen tarthatók fenn, mivel sok esetben egyensúlyi zavarokhoz vezetnek.

Csehország konvergenciáját immár évek óta az államháztartási deficit erősen ciklikus mozgása nehezíti meg. Más mutatók oldaláról jó esélyei lennének az euró nem túl távoli bevezetésére. A csehországi ciklikus deficitnövekedés közvetlen oka a végső fogyasztásnak a GDP növekedését jelentősen meghaladó üteme. További veszélyt jelenthet az is, hogy a fogyasztói árindex változásának üteme 2006-ban enyhén emelkedővé vált, amelynek az oka az új tagországok többségénél fellelhető túl gyors gazdasági növekedés, továbbá az ezzel

gyakran együtt járó munkaerő piaci feszültségek és a megengedhetőnél magasabb bérnövekedési ütem. Az utóbbiakat számításba véve az sem teljesen szerencsés, hogy a GDP növekedésének a gyorsulása egy anticiklikus politika mellett következett be. Mindezen tendenciák ellenére a cseh gazdaság megítélése viszonylag jónak mondható, és az nem kis részben annak tudható be, hogy az ország fiskális politikájában némi szigorodás figyelhető meg. Ezt a szigorot azonban az utóbbi évek politikai instabilitása és kormányzati váltógazdasága miatt nem sikerült tartóssá tenni, pedig az ország államháztartási deficit-érzékenységének „újratermelődése” hosszú távon sem szüntethető meg. Az EU tagállamok többségének hosszú távú előregedési tendenciáihoz hasonlóan a cseh nemzetgazdaság esetében is azzal kell számolni, hogy az államháztartási terhek növekedése csak a nagy társadalmi elosztó rendszerek mielőbbi racionalizálásával előzhető meg.

A maastrichti konvergencia kritériumok teljesítése néhány régi tagországnál

Ország	Év	HICP infláció	Hosszú táv kamatláb	Államháztartási többlet (+) hiány (-)	Államháztartás bruttó adóssága
Ausztria	1996	1,8	6,3	-3,9	69,5
	1997	1,2 *	5,7 *	-1,8 #	66,1
	1998	1,1 *	5,6 *	-2,3 #	64,7
	1999	1,1	4,7	-2,2	66,5 N
	2000	2,0	5,6	-1,5	67,0 R
	2005	2,1	3,4	-1,5	62,9 J
Olaszország	1996	4,0	9,4	-7,1	124,0
	1997	1,9	6,9	-2,7 #	121,6
	1998	2,0	6,7	-2,8 #	116,7
	1999	1,7	4,7	-1,7	115,5 N
	2000	2,6	5,6	-0,6	111,2 J
	2005	2,2	3,6	-4,1 R	106,4 J
Spanyolország	1996	3,6	8,7	-4,9	70,1
	1997	1,9	6,4	-3,2 #	68,8
	1998	1,8	6,3	-3,0 #	64,6
	1999	2,2	4,7	-1,2	63,1 N
	2000	3,5	5,5	-0,9	61,1 J
	2005	3,4 J	3,4	+1,1	43,2

Forrás: Európai Bizottság, Eurostat

Megjegyzés: *, **, *** az első, második és harmadik legjobb árstabilitást mutató országok irányadó adatai (az esetleges utólagos korrekciók figyelembe vételével).

N = A belépés előtti évben nem teljesített kritérium

J, illetve R = a belépés után javuló, illetőleg romló teljesítmény

Ausztria az euró bevezetését megelőző években viszonylag jó eséllyel rendelkezett az előírt kritériumok teljesítésére. A négy előírás közül egyedül az államadósság szintje tért el némileg a szükséges 60 százaléktól. Az államadósság gyors mérséklését az ország vezetése elsősorban a lakossági és a kormányzati szektor fogyasztásának visszafogásával oldotta meg. Tették ezt úgy, hogy ezzel egyidejűleg a felhalmozási hányad növelése nyomán a nemzetgazdaság bővülési üteme is felgyorsult, a belföldi fogyasztás ezzel egyidejű visszafogása pedig lehetővé tette a kivitel bővítését és a foglalkoztatás javítását. Mindez az ország folyó fizetési mérlegének a javításával együtt lehetőséget biztosított az államadósság jelzett ütemű mérséklésére. Ausztria államadóssági mutatója mindezek eredményeként ma már közel áll az aktuális referencia értékhez és a pénzügyi stabilitás jövőbeni fenntartásához várhatóan nem lesz szükség hosszú távú, átfogó takarékosági programokra és az adószint versenyképességet rontó növelésére. Mindezen folyamatok közben az ország kormányai hibákat is elkövettek és a fiskális politika menet közbeni fellazulása miatt a pénzügyi

stabilizáció közel kétszer annyi időt vett igénybe, mintha azt egy egységes gazdaságpolitikával, változtatások nélkül hajtották volna végre.

Olaszország volt a régi tagországok közül az, amelynek az előírt kritériumok betartása az egyik legnagyobb nehézséget jelentette. Ez azzal magyarázható, hogy az államadósság csökkentését a költségvetési egyenleg egyidejű javításával kell megoldaniuk. Ezt az ország vezetése mind ezideig csak részlegesen tudta elvégezni. Ez vélhetően versenyképességi, alkalmazkodási hiányosságok következménye. Ezt jelzi az is, hogy a dekonjunktúra nagy részében az ország termelékenységi mutatói az EU átlag alatt, a reálbérek, pedig az uniós átlag szintjén mozogva növekedtek. Az ország a végső fogyasztás változása terén sem alkalmazkodott a szükséges rugalmassággal a konjunktúra ciklusokhoz. A lakossági fogyasztás aránya ugyan időközben néhány tized százalékponttal mérséklődött, de a kormányzati szektor fogyasztásában és a bruttó felhalmozásban ezt jelentősen meghaladó növekedés következett be. Olaszország államadóssági szintjének mérséklését az is nehezíti, hogy az, az egyik legmagasabb az euró-zónán belül. Emiatt folyamatos és hosszú ideig tartó jövedelem megtakarításra van szükség, amelyet azonban távlati aránytalanságok és feszültségek - például az euró-zóna átlagánál kisebb aktivitási ráta és a lakosság demográfiai folyamatokra visszavezethető „előregedési tendenciája” - is tovább nehezítenek.

Spanyolország euró bevezetését és a pénzügyi stabilizációt elősegítő tapasztalatai különösen tanulságosak lehetnek Magyarország számára, mivel az alkalmazásukra egy dekonjunktúra időszakában került sor. Az ebből adódó nehézségeket az ország vezetése úgy oldotta meg, hogy a külső kereslet visszaesésével járó negatív hatásoknak egy anticiklikus fejlesztéspolitikával mintegy elébe ment. Ezt a stabilizációs politikát államkölcsonök felvételével, a nagy tömegben bejövő működő tőkével, továbbá számos új munkahely létrehozásával hajtották végre. Ezzel a gazdaság nagyrészt „kinötte” azokat a problémákat, amelyek az euró bevezetését megnehezítették. Mindennek eredményeként Spanyolország az 1998. és 2001. évek közötti dekonjunktúra idején a második legnagyobb gazdasági növekedést tudta elérni, mialatt a költségvetési egyenlegét (adócsökkentések mellett) is szufficitessé tette.

Spanyolország pozitív és néhány más ország (Görögország és Portugália) negatív példája együttesen arra hívja fel a figyelmet, hogy az anticiklikus gazdaságpolitika csak akkor hoz eredményt, ha a fejlesztéspolitikát társadalmi párbeszéd és béke, valamint szigorú elosztás- és bérpolitika alapozza meg. Amint ezek a feltételek meginogtak, a gazdasági növekedés lelassult, a pénzügyi egyensúly megőrzésére nem maradt más eszköz, mint a növekvő nominálbérek újbóli „elínflálása”. Ez pedig újólá rontotta az ország pénzügyi stabilitását.

Magyarország tehát az egyetlen olyan uniós tagállam, amelynek a pénzügyi egyensúly visszanyeréséhez „négyfrontos” stabilizációs stratégia alkalmazásával jelentős javulást kell elérnie a maastrichti kritériumszint teljesítéséhez. A bemutatott nemzetközi analógiákból egyértelműen kitűnik, hogy eredmény csak több évi munkával, a reformtervek következetes végrehajtásával érhető el, s ennek során átmeneti visszaesések, stagnálások sem zárhatók ki.

Az uniós országok majdnem mindegyikénél szükség volt kiigazító programokra, amelyek teljesítése az előzetesen feltételezettnél lényegesen több időt igényelt. A célul kitűzött jelentős költségvetési egyenleg és államadósság szint csökkentés megvalósítható, de **időigényes és következetes gazdaságpolitikát,** megalkuvást nem ismerő, **szigorú fiskális politikát igénylő feladat, amelyet megfelelő monetáris politikával kell támogatni.** A konszolidáció terhei szempontjából **kedvező, ha a külgazdasági konjunkturális feltételek jók,** a nemzetközi kereskedelmi forgalom élénk. Tapasztalatok alapján **azok az országok értek el számottevő**

konzolidációs sikereket, amelyek jól alkalmazkodtak a mindenkori konjunktúraváltozásokhoz és mindvégig átlag fölötti gazdasági növekedést tudtak elérni.

A magyar gazdaságot rövid időn belül alkalmassá kell tenni arra, hogy teljesítményét gyorsan és jelentősen növelje. A lakossági túlfogyasztást gazdasági lehetőségeinkhez kell igazítani, és a nagy ellátó rendszerek reformját végre kell hajtani.

A hazai aktualizált konvergencia program gazdasági növekedési pályája viszonylag alacsony, az elérni tervezett konzolidációs eredmények viszont jelentősek. Ez igazolni látszik annak helyességét, hogy az aktualizált Konvergencia programban nem határoztak meg konkrét időpontokat a csatlakozás egyes lépcsőfokaira.

A nagy elosztó rendszerek reform-programja széles területet fog át, amelyen belül az egyes részprogramok egyenszilárdságú kidolgozására értelemszerűen nem jutott elég idő. A program belső koherenciájának biztosítása emiatt és a változó feltételek miatt is folyamatos ellenőrzést és korrekciót igényel. A Program teljesítésének fontos súlypontjai vannak. Ilyenek a **közigazgatás „karcsúsítása”, átszervezése**. Az állam- és közigazgatás majd egészét átfogó létszám leépítés és szervezeti átrendezés nem csupán hosszú távú megtakarításokkal jár együtt, hanem az új struktúrák kialakítása **jelentős szervezési munkával és többletköltségekkel is jár**. Nem beszélve a szolgáltatások színvonalának átmeneti visszaeséséről. Ilyen fontos feladat a **foglalkoztatás növelése**. A **törekvés megvalósítása nagyon nehéz, mivel az egyensúly helyreállítására koncentrálnó gazdaságpolitika mellett hosszabb idő kell annyi munkahely létrehozásához, a versenyszférában**, mint amennyit az állami elbocsátások igényelnének. **A nyugdíjkorhatár emelésére** vonatkozó elgondolások **indokoltak**, a tervezett módosítások azonban számos újabb feszültséget is kelthetnek. Így **nem ismertek az adó- és járulékemelések, szigorítások vállalkozó reakciói**.

Összefoglalva: Rövid távon a külső és belső feltételek olyanok, hogy **a bizalmi tőke az egyetlen esély** a konvergencia program megvalósítására. Az aktualizált Konvergencia Programban megjelölt konzolidációs irányok és célok helyesek, sikeres megvalósításuk hosszú távon befolyásolja az ország társadalmi-gazdasági fejlődését. Csúszás esetén a program célkitűzései kikapukat hagynának egy későbbi lazításra. Nemzetközi tapasztalat, hogy ilyen nagyságrendű stabilizáció csak akkor lehet sikeres, ha az **hosszabb távú, több kormányzati cikluson átnyúló társadalmi és politikai megegyezésen alapul**. A program időbeli kockázatai miatt a kormányzati ciklusokon átívelő közmegegyezés lehetne alapja és biztosítéka a megvalósulásának. Széles körű politikai-társadalmi megegyezésre azért is szükség van, mert a közös valuta optimális időpontban való bevezetése széleskörű támogatást igényel.

Várható fejlődési folyamatok a magyar gazdaságban

A hazai **állóeszköz-felhalmozás** az elmúlt években dinamikusán, a termelést másfélszeresen meghaladó ütemben bővült. Részesedése 2005-ben elérte a nettó kibocsátás 23,5 százalékát. A különböző gazdaságfejlesztési programok az állótőke képzés további dinamikus bővítését irányozzák elő. Az előző évek kimagasló eredményeiben az állam nagyarányú infrastruktúra-fejlesztésének, a termelő és szolgáltató ágazatok kapacitásfejlesztéseinek, valamint a

lakossági felhalmozásnak volt jelentős szerepe. Az infrastrukturális fejlesztések növekedése és térnyerése 2005-ben és 2006 első negyedévében is gyors volt, a termelő ágazatok beruházásai mérsékeltebb ütemben és egyenetlenül bővültek.

2006 második negyedévében a beruházások volumene az elemzői várakozásokat meghaladóan csökkent, mintegy 3,6 százalékkal maradt el az egy évvel korábbtól, s az előző negyedévi szintet sem érte el. 2006 első félévében a fejlesztések volumene 1,8 százalékkal nőtt, a második negyedévi gyengébb teljesítményt az első negyedév eredményei mérsékeltek. A fejlesztések struktúrája azonban kedvezően változott, a második negyedévben az építési beruházások 6,8 százalékkal visszaestek, miközben a gépberuházások 2 százalékkal emelkedtek. A beruházások a termelést közvetlen szolgáló eszközök irányában mozdultak el.

Az állótőkeképzésben legnagyobb súlyt képviselő **ingatlanügyletek, gazdasági szolgáltatások ágazatban** az előző félévi fejlesztések 3,8 százalékkal maradtak el a múlt évi volumentől. A visszaesés a második negyedévben volt jelentős. Ez a nemzetgazdasági ág tartalmazza a lakásberuházásokat és felújításokat, amelyek növekvő trendje ebben az évnegyedben tört meg. Trendváltás valószínűsíthető **a szállítás, raktározás, posta és távközlés ágazatban is**, az előző negyedévek igen magas növekedését az első félévben mérsékeltebb ütem követte, a bővülés mértéke azonban így is elérte a 18 százalékot. A második negyedévben az út- és autópálya-építések volumene csökkent, vélhetően a munkák és a számlázások elhúzódása miatt. Az egyötödös arányt meghaladó **feldolgozóipari beruházások** az elmúlt évben hektikusan változtak, a fejlesztések egyenetlensége az első félévben fennmaradt. Az ágazat dinamikus és tartósan növekvő exportja arra enged következtetni, hogy a bővítő fejlesztések rövid időn belül felzárkóznak a piaci lehetőségekhez. A közepes súlyú ágazatok közül a **kereskedelem** fejlesztései szinten maradtak, a **pénzügyi tevékenységek** beruházásai emelkedtek az első félévben.

A kisebb súlyt képviselő nemzetgazdasági ágak közül kiemelkedően nőttek a közigazgatás fejlesztései, amelyben az árvízvédelmi ráfordítások képviselnek jelentős súlyt. A korábbinál jelentősebb beruházások valósultak meg az **oktatásban**, a felsőfokú intézmények épületeinek felújításában és bővítésében. A **szálláshely-szolgáltatás, vendéglátás ágazat** fejlesztéseinek 20 százalék körüli növekményében az igényes, magas színvonalú szállodák építése a meghatározó. A **mezőgazdasági** beruházások a második negyedévben 8,3 százalékkal bővültek, a többletforrást elsősorban erő- és munkagépek beszerzésére fordították.

2006 második negyedévében a fejlesztések korábbi magas dinamikája megtorpanni látszik. Élénk exportkereslet mellett a termelő ágazatok fejlesztései mérséklődtek, a lakásépítési boom a jelek szerint elérte csúcspontját. A jelentős volument és súlyt képviselő út- és autópálya, valamint a vasútépítések finanszírozásának technikája változik, vélhetően ez csak időleges ütemvesztést idéz elő.

A beruházások **anyagi-műszaki összetétele** javul, az infrastrukturális fejlesztések mérsékeltebb üteme mellett a gépek, berendezések aránya visszaáll a korábbi 50-52 százalékos szintre. Az arányváltás várhatóan gyors lesz, az év második felében a fejlesztések összetétele megközelíti a korábbi struktúrát.

Az első félévi eredményeket és a várható folyamatokat mérlegelve úgy látjuk, hogy **a beruházások növekedési üteme az előző évekhez képest mérséklődik, 2006-ban 3,5 százalékkal növekszik.** A lakásépítés a múlt évi csúcs után néhány százalékkal visszaesik. A nagy volumenű út- és vasútépítések jövőre élénkülnek, növekvő arányú EU-s finanszírozással. Az egyensúlyi feltételek javulásával a termelő ágazatok fejlesztései a gazdasági növekedés általános ütemével bővülnek. **A beruházások 2007. évi növekedése 6-7 százalék közötti ütemben valószínű.**

Az **ipar** konjunktúrája 2006 első felében kedvező volt, az ágazat bruttó termelése 10 százalékot meghaladóan emelkedett. **Az ipar hozzáadott értéke a feldolgozóipar jelentős teljesítménynyöbbletének köszönhetően mintegy 8,8 százalékkal nőtt.** Az ágazat anyagmentes termelése az első negyedévben 10 százalékkal, a másodikban 7,6 százalékkal bővült. A feldolgozóipar teljesítményének növekedését elsősorban a vegyipari és a gépipari ágazatok biztosították. Az ágazat termelése a múlt év közepén kezdett élénkülni. Keresleti oldalról a feldolgozóipar dinamikus növekedése alapvetően az exportértékesítés 14 százalékos bővülésének köszönhető, a belföldi értékesítés 5 százalékkal nőtt.

Az iparon belül az ágazatok növekedési ütemének differenciálódása folytatódik, az átlag feletti növekedést elérő szakágazatok kapcsolata az EU nagygazdaságaival igen erős. A kedvező tendenciák mellett a legfrissebb adatok azt jelzik, hogy a magyar ipar exportdinamikája eléggé sebezhető, a kivitelben csak három alágazat, a járműgyártás, a villamosgép, műszergyártás, valamint a gyógyszeripar vállal jelentős szerepet. Ezek első félévi termelése 15-30 százalék közötti ütemben nőtt, amelynek döntő hányada külföldön értékesül.

A változó értékesítési feltételek és a romló versenyképesség eredményeként folytatódott egyes iparágak térvészése. 2006 júniusában négy feldolgozóipari ágazatban regisztráltak visszaesést: az élelmiszeriparban, textiliparban, ruházati iparban, valamint az iroda- és számítógép-gyártásban.

Jelentősen bővült a rendelésállomány a húzóágazatokban. A feldolgozóipar júniusban 22 százalékkal több rendelést kapott, mint egy évvel korábban. Az új rendelések 17 százalékkal, az exportrendelések állománya 20 százalékkal haladta meg az előző évi szintet.

Az ipari termelés ez évi bővülése meghaladhatja a legutóbbi konjunktúra ciklus felfutó szakaszának növekedési rátáját. A belső értékesítés esetleges visszaesését az export kiegyenlítheti. A piaci és pénzügyi feltételek ehhez adóttak, az exportkapacitások meghatározó hányadával az adó- és járulékemeléssel kevésbé érintett multinacionális vállalatok rendelkeznek. A körülmények mérlegelése alapján azt feltételezzük, hogy **2006-ban az ipari termelés 8,5-9,5 százalékkal növekszik, 2007-re mérsékeltebb ütemű növekedést, 5-6 százalék körüli dinamikát várunk.**

Az **építőipar** bruttó termelése 2006 első hat hónapjában 1,7 százalékkal csökkent. A június havi termelés 7,1 százalékkal maradt el az előző évitől. **Az ágazat hozzáadott értékének volumene az első félévben mindössze 1 százalékkal nőtt.**

Az ágazat teljesítményére ható bizonytalansági tényezők idén felerősödtek. Az év eleji ár- és belvizek több jelentős beruházás ez évre tervezett befejezését késleltették. A károk

enyhítése kötötte le az ágazati kapacitások egy részét. Az Új Egyensúly program intézkedései a jövedelemnövekedés és a finanszírozás oldaláról vezethetnek érezhető változásokhoz. A fejlesztések átrendeződése miatt a technológiai láncokban zavar keletkezhet, időlegesen kihasználatlan kapacitások alakulhatnak ki. A keresletcsökkenés jelentősen módosítja a korábbi trendeket.

Az első félévi eredmények, a rendelésállomány volumene és összetétele azt mutatja, hogy az ágazat teljesítménye az év második felében jelentősen visszaesik. 2007-re némi javulással számolunk, a lakásépítés tovább már nem csökken, az EU források keresletélénkítő hatása érezhető lesz.

A rendelésállomány-adatok változékonysága, az út- és autópálya-építés időbeli átütemezése, s a bázishatások miatt az építőipar 2006-2007. évi változására az átlagnál nagyobb hibahatárral adható prognózis. **Számításaink szerint az ágazat termelése 2006-ban mintegy 5-7 százalékkal elmarad az előző évitől, a 2007. évi termelés 2-3 százalékponttal eshet vissza.**

A **kiskereskedelmi eladások** volumene 2006 első félévében **5,3 százalékkal nőtt**. A második negyedévben az értékesítési mutatók növekvő tendenciája megtört, a forgalom bővülése mérséklődött. A gépjármű, járműalkatrész és üzemanyag eladásokkal együtt számított volumen 6,0 százalékkal nőtt fél év alatt, a dinamika kétszerese a bázisidőszakinak.

A forgalmi adatok árufőcsoportos bontása alapján átlag feletti teljesítményt ért el az élelmiszer- és ruházati kiskereskedelmi hálózat. A január-júniusi hónapokban folyamatos és gyakori áremelkedések ellenére a gépjármű-üzemanyag eladások volumene 10,8 százalékkal emelkedett.

Az egyensúlyjavító intézkedések hatására a reáljövedelmek növekedési üteme alacsonyabb lesz a múlt évinél. A lakosság vásárlási lehetőségét korlátozza az elkölthető jövedelmek viszonylag alacsony szintje és a háztartások növekvő eladósodása. Minderre figyelemmel **2006-ra a bolti eladások 5 százalékos körüli növekedésével számolunk, 2007-re ettől elmaradó, mintegy 3,0-3,5 százalékos forgalomnövekedést feltételezünk.**

2006 első félévében a turizmus két évig tartó dinamikus növekedése veszített lendületéből. A hazánkba továbbra is nagy számban érkező külföldi látogatók közül kevesebben érkeztek turisztikai motivációval, hosszabb időre szálláshelyet igénylő tartózkodásra. A külföldi látogatók országunkban töltött napjainak száma 7 százalékos emelkedéssel átlagosan 2,6 napra nőtt, ez jóval kevesebb, mint az intenzív turisztikai tevékenységet folytató országokban. A kereskedelmi szálláshelyek 3 millió vendéget fogadtak, akik 7,7 millió vendégéjszakát töltöttek nálunk, 2 illetve 4 százalékkal kevesebbet, mint egy évvel korábban. A vendégforgalom belföldi relációban volt élénkebb, a Balaton térségében a látogatók száma egynegyedével nőtt.

A külföldiek több napos kereskedelmi szálláshely igénye mérséklődik, hozzávetőleg az összes látogatás egytizedét jellemzi. Ezzel párhuzamosan csökken a fajlagosan többet költő, Nyugat-Európából érkező vendégek száma. **A külföldi látogatók 2006 első felében 394 milliárd forintot költöttek hazánkban.**

A magyar lakosság az első hat hónapban 7,6 millió alkalommal utazott külföldre, ennek 63 százaléka egynapos kint tartózkodás volt. A többnapos kiutazások aránya folyamatosan csökken. **A külföldre látogató magyarok több mint 207 milliárd forintot költöttek utazásaik finanszírozására. Az idegenforgalom első félévi aktívuma 186 milliárd forintot tesz ki.**

2006-ban a turizmus ágazatban a hozzáadott érték növekedése mérsékelt lesz, a foglalkoztatottság, valamint a beruházási tevékenység bővülni fog. A belföldi turizmus fejlődését rövid távon a fizetőképes kereslet csökkenése veti vissza. Az ágazat bevételeinek növekedése várhatóan nem éri el a nemzetgazdasági átlagot. A bevételek és teljesítmények jelentősebb bővülése 2007-ben sem várható.

A lakosság gazdasági aktivitása lassan változik. 2006 első félévében a statisztika a 15-74 éves népesség körében 3 934 ezer foglalkoztatottat tartott nyilván. Ez mintegy 24 ezer fővel több, mint egy évvel korábban. A foglalkoztatási ráta 51 százalék volt a vizsgált időszakban, ez kismértékű emelkedést jelez tavalyhoz képest, ám még mindig messze elmarad az EU átlagtól. 2006 közepén teljes munkaidős alkalmazásban 2 786 ezren álltak. **Az előző év hasonló időszakával összehasonlítva a létszám stagnált. A költségvetési szervezeteknél 1,4 százalékkal kevesebben dolgoztak, mint 2005 első félévében, a versenyszférában 0,3 százalékos volt az alkalmazotti létszám emelkedése.**

Problémát jelent, hogy a GDP növekedési üteme hosszú ideje nem gyakorol érezhető pozitív hatást a foglalkoztatásra. Annak ellenére sem, hogy a munkaügyi kormányzat állandó erőfeszítéseket tesz olyan megoldások törvénybe iktatására, amelyeknek elméletileg növelniük kellene a foglalkoztatást. **2006-ban a foglalkoztatás szintje kedvező esetben szinten marad.**

A munkanélküliek száma 2006. május-július között 311 ezer fő volt, ez mintegy 12 ezer fővel több, mint az előző év azonos időszakában. A munkanélküliségi ráta 2006 első negyedévében elérte a 7,7 százalékot, azóta minimálisan csökkent. Számításaink szerint **idén a munkanélküliségi arány várhatóan megközelíti az EU átlagot, éves szinten 7,6 százalék körüli ráta valószínűsíthető.**

Az **átlagkeresetek** az év elején emelkedtek. A nemzetgazdaság egészében 2006 első hét hónapjában a bruttó átlagkereset 7,5 százalékkal, a nettó 8,2 százalékkal volt magasabb, mint egy évvel korábban. A vállalkozói szektorban a bruttó átlagkereset 8,2 százalékkal, a költségvetési szektorban 6,8 százalékkal emelkedett. 2006 január-júliusában a reálkereset átlagosan 5,5 százalékkal haladta meg az egy évvel korábbit, az átlag mögött nagy különbségek húzódnak meg. A bruttó átlagkereset éves növekedése 7 százalék körüli lesz, a nettó kereset elérheti a 6,0-6,5 százalékot. 2007-ben a bérnövekedés érzékelhetően mérséklődik.

A bővülő információs háttérre támaszkodva számításokat lehetett végezni az Új egyensúly program **egyres rétegeket érintő hatásáról.** Az egyik legfontosabb, már szeptembertől jelentkező hatás az **áfa középső kulcsának** 15-ről 20 százalékra emelése, ez a társadalom minden rétegét, legnagyobb mértékben a gyermekes és az aktív háztartásokat terheli. A jövő évi kiadásokat – minden egyéb változás nélkül – az adóemelés éves szinten 16 500, illetve létszámtól függően akár 40 000 forinttal is emelheti családonként. **A jövedelmi tizedek**

szerinti számítás is azt mutatja, hogy a terhek meglehetősen egyenlően oszlanak el. A legmagasabb jövedelmi tizedbe tartozó családok terhei alig valamivel haladják meg a legalacsonyabb jövedelmi tizedbe soroltakét, a különbség havi szinten 500 forint.

A munkavállalók által fizetett egészségbiztosítási járulék 4-ről 6 százalékra emelése idén éves szinten körülbelül 41 200 forint közteher emelkedést jelent egy átlagos keresetű alkalmazottnak. Ehhez jön még a munkavállalói járulék fél százalékpontos növelése, ami az átlagbér szintjén évi 10 300 forint elvonást jelent. A nettó átlagkereset így a járulékok emelése miatt havonta kb. 4 300 forinttal mérséklődik. Ez azt jelenti, hogy az átlagnak tekintett, két keresős, két gyermekes háztartásnál az áfa-növekedés miatt bekövetkezett havi mintegy 3 000 forintos kiadásnövekedés mellé szeptembertől további 8 600 forint jövedelemcsökkenés párosul a járulékok emelkedése miatt. A családok havi terhei csupán ennek a két tényezőnek a hatására 11 600 forinttal lesznek nagyobbak.

2007-től az adókulcs alsó határának megemlése az átlagkeresetből élők számára évente körülbelül 19 800 forint többletkiadást jelent. Figyelembe véve a 2006 szeptemberétől életbe lépett egészségbiztosítási és munkavállalói járulék emelkedését, az alsó adósáv emelkedésének jövedelemnövelő hatását, éves szinten 21 400, illetve 42 000 forint többlet elvonás adódik.

A minimálbéren foglalkoztatottak, illetve az önmagukat így bejelentő egyéni vállalkozók esetében **a minimálbér kétszerese után fizetendő járulék** ugyancsak jelentős társadalmi hatásokkal fog járni. **A minimálbéresek valóban ilyen alacsony keresettel bíró csoportja eltűnőben van.**

Azok a könnyűipari ágak, ahol tényleg minimálbért fizettek (textil, bőr, cipő stb. ipar) – nagyrészt a keleti import miatt – felszámolódnak. **Maradnak azok, akiket a munkáltatóik ebbe a helyzetbe kényszeríthettek, vagy maguk választották ezt a megoldást, hogy kevesebbet kelljen a közös kasszába fizetni. Mindkét esetben a jövedelem magasabb, mint a jelentett.** Ha egy családnál egy kereső volt ilyen helyzetben, akár 30-36 ezer forint/hó többletkiadásra is lehet számítani. Az első esetben említett családoknál ez akár a család életvitelének ellehetetlenüléséhez is vezethet. A második csoportba tartozók azonban – életkortól függően – akár 16 éven keresztül a tényleges jövedelmeiknél lényegesen kisebb arányban járultak hozzá a nagy szociális ellátó rendszerek működéséhez, az elvonások emelése társadalmi szempontból méltányos, még ha az adott személyek ezt most nehezményezik is.

A kamat- és árfolyamnyereség adó lakossági rétegek szerinti hatásáról nem lehet számot adni, mivel nem ismert a megtakarítók társadalmi szerkezete. Az árfolyamnyereség adó jövedelmekre gyakorolt hatása a tőzsdei ingadozások miatt nehezen számítható, a kamatadónak a megtakarításokkal rendelkező háztartásokra gyakorolt éves jövedelemcsökkentő hatását átlagosan 35 000 forintra becsüljük.

2006-ra éves szinten azzal számolunk, hogy a szeptembertől 2,5 százalékponttal emelt egyéni egészségbiztosítási és munkavállalói járulékkulcsok miatt a nettó kereset növekedési üteme egy százalékponttal mérséklődik. **A reálkereset-növekedés éves átlagban 2,5 százalék körüli lesz. 2007-re a reálkeresetek csökkenésével számolunk.**

Tavaly a **lakosság pénzgazdálkodási magatartásában** az előző évekhez képest fordulat következett be, ez elsősorban abban jelentkezett, hogy a hitelfelvétel mérséklődött. Idén a hitelfelvétel csökkenő tendenciája folytatódni látszik. A megtakarítás és a lakossági hitelállomány csak kisebb mértékben nő.

Az Ecostat előrejelzése a magyar gazdaság fejlődésére

(változás az előző évhez képest, összehasonlító áron)

Mutatók	2004.	2005.	2006. várható	2007 előrejelzés
Bruttó hazai termék (%)	4,6	4,1	3,9	2,3
Háztartások végső fogyasztása (%)	3,1	1,4	2,1	-0,2
Közösségi fogyasztás (%)	0,9	-0,9	0,9	0,9
Bruttó állóeszköz-felhalmozás (%)	7,9	6,6	3,5	6,2
Kivitel (nemzeti számlák alapján, %)	16,4	10,8	13,6	8,6
Behozatal (nemzeti számlák alapján, %)	13,2	6,5	10,2	7,6
Külkereskedelmi áruforgalom egyenlege (Mrd euró)	-3,9	-2,8	-2,6	-2,6
Éves fogyasztói árindex (%)	6,7	3,6	3,8	6,3
Folyó fizetési mérleg egyenlege (milliárd euró)	-7,5	-7,0	-6,6	-6,5
Közvetlen tőkebefektetések (milliárd euró)	4,0	4,1	4,0	4,0
Államháztartás ESA95 egyenlege a GDP százalékában	-6,5	-7,4	-10,2	-7,8
Munkanélküliségi ráta (%)	6,1	7,2	7,6	7,6
A bruttó átlagkereset alakulása (%)	6,1	8,8	7,0	6,0
Az ipari termelés alakulása (%)	8,3	7,3	8,5	5,5
Az építőipari termelés alakulása (%)	6,8	16,6	-5,0	-2,0
Kiskereskedelmi forgalom volumene, (%)	5,7	5,6	5,0	3,0
Betéti kamatok (két hetes MNB) ^{a)}	9,5	6,0	7,5	7,0
ECOSTAT konjunktúra indexe ^{b)}	47,84	47,9	48,0	49,0
ECOSTAT Ingatlanbarométere	50,8	47,4	47,0	46,5

Megjegyzés: a) Az év végén.